

Förvaltningar bekostar pensionsskulden

NORDMALING (VK)
- Vi har inte räknat in pensionsskulden på 71 miljoner i budgeten under flera år. Vi har bara blundat och kört på, säger Sture Lindgren, kommunalråd för centern i Nordmaling.

Kommunstyrelsens planeringsutskott har enhälligt fastslagit att pensionsskuldens ökning med 7-8 miljoner per år ska bekostas av

förvaltningarnas verksamhet.

Förvaltningarna avsätter i dagsläget 2,5 procent av de anställdas lönekostnader till pension. Kommunens pensionsskuld ligger på 71 miljoner, en siffra som under flera års tid har flutit utanför budgeten.

För att täcka den årliga uppräknings av pensionsskulden på 7-8 miljoner vill planeringsutskottet, plus, öka förvaltningarnas avdrag på lönekostnaderna med 7,5 pro-

cent uppdelat på tre år fram till 1997.

Förvaltningarnas verksamhet ska bekosta pensionsskuldens årliga ökning. Det är främst från barn- och utbildningsförvaltningens och socialförvaltningens redan snäva rammar som pengarna ska hämtas.

90 procent av kommunens anställda finns i dessa förvaltningar. 1997 ska dessa nämnder spara 3,6 miljoner vardera på verksamheten till pensionsskulden.

- Jag är inte förvånad och det är inte orimligt att lösa det. Vi har en gynnsam utveckling inom socialförvaltningen. Andelen äldre minskar med 5 procent fram till år 2010 inom kommunen så vi kommer nog att klara av uppräknings av pensionsskulden, säger Jan Granlund, m. socialnämndens ordförande.

Alla partier ställde sig bakom förslaget som går upp i kommunstyrelsen 10 juni.

Internhyran för barn- och ut-

bildningsnämndens lokaler föreslås höjas med 4 kronor kvadratmetern, för att täcka underhåll av de outhyrda barnomsorgslokaler i Rödhaken och Bikupan. Kommunen räknar med 280 000 kronor i ökade intäkter. Ytterligare en utgift för bu-nämnden som redan har en ansträngd ekonomi.

● Dras med underskott

Budgetutfallsprognosen för -94 visar att bu-nämnden och socialnämnden dras med ett underskott

på 3,3 miljoner respektive 3,0 miljoner vardera. Högst tre procent av 1993 års överskott kommer att tilldelas nämnderna.

För kommunstyrelsens allmänna verksamhet är prognosen ett underskott på 1,7 miljoner hittills i år. Det kommunala bostadstillägget för pensionärer är redan på 1,5 miljoner mer än vad man hade beräknat för 1994. Resterande 250 000 kronor är mer än kostnaden för folkomröstningen i höst.

INGELA HJULFORS BERG

20 vill köpa Masonite-aktier av kommunen

Ett 20-tal nordmalingsbor vill överta aktier för 600 000 kronor jämte ett konvertibelt skuldebrev om 2,4 miljoner kronor i Masonite AB från Nordmalings kommun. De 20 som företräds av bland andra riksdagsman Hans Dau, m.

De framhåller i sin hemställan till kommunen att de vill bredda ägandet i bolaget och få en lokalt förankrad ägarbaser som, hoppas man, kan trygga en gynnsam utveckling av företaget som på så sätt skulle kunna leva vidare på orten.

Stig Liljeblad, en annan av företrädarna, säger till VK att man avser att förvandla det konvertibla skuldebrevet om

2,4 miljoner kronor till aktier efter övertagandet. Bland större ägare i Masonite AB, som tillverkar board och byggbjälkar, återfinns företagens VD Anders Assarsson och AC Invest.

● Omvandlas till aktier

I dag är aktiekapitalet 4,9 miljoner kronor, men om utestående konvertibler omvandlas till aktier blir aktiekapitalet totalt 8,2 miljoner kronor, uppger Stig Liljeblad.

Nordmalings kommuns engagemang i Masonite AB daterar sig till den rekonstruktion av företaget som skedde efter förre ägaren Rottneros konkurs 1992.

ROGER RÖNNBERG

Borgerligt lättsinne i Nordmaling

Socialdemokraterna har inte beslutat föreslå skattehöjning

JAG BLIR FÖRVÄNAD över att Hans Dau (m) är så dåligt informerad (inlägget 28/5) över vad som händer i Nordmaling och vad hans borgerliga koalitionsbröder

1995. Den stora osäkerheten ligger i att den borgerliga regeringen har väldigt svårt att bestämma sig för hur stora neddragningar som är aktuella för kommunerna.

● S-regering i höst

Dessutom framkommer det vid möten med företrädare för olika sårntressen här hemma i Nordmaling att vissa borgerliga politiker lovar att kommunen skall åta sig kostnader som det varken tagits beslut om eller har behandlats i budgetberedningen. Detta gör det möjligt att i dagsläget diskutera skattehöjningar.

Vi förväntar oss en socialdemokratisk regering med andra prioriteringar än den nuvarande moderat-styrda regeringen. Det kommer att påverka situationen. Dessutom anser jag att skattehöjningar skall "öronmärkas" till den verksamhet som man vill prioritera,

till exempel barnomsorg, skola och äldreomsorg.

● Skatt efter bärkraft

Hans Dau nämner låginkomsttagarnas svåra situation vid en skattehöjning. Ja, det är riktigt att låginkomsttagarna har det svårt. Men har Dau glömt de stora skattelättnader som den borgerliga riksdagsmajoriteten gett kapitalägare och miljonärer. Detta har finansi-

erats genom avgifter och skattehöjningar som enligt Hans Daus ord slår värst på låginkomsttagarna. Låt oss betala skatt efter bärkraft.

Skattehöjningar och höjda avgifter är speciellt kännbara för låginkomsttagarna. Därför skall höginkomsttagarna både skatta mera och betala högre avgifter.

ULLA-MAI ANDERSSON

repliken

som styr Nordmalings kommun ger för vallöften.

Centern har enligt VK (21/5) uttalat sig för en höjning av kommunalskatten med 50 eller 75 öre. Har inte detta diskuterats i den borgerliga så kallade fyrtipartigruppen i Nordmaling? Som gruppleddare för socialdemokraterna kan jag informera om följande. Socialdemokraterna har inte beslutat föreslå någon skattehöjning. Vi vill gå igenom kommunens ekonomiska ställning för

Kundförluster stjälpte Nordmalings hälsokost

två konkurser och en generell nedgång av postorderverksamheten menar VD Staffan Olsson att det inte fanns någon annan utväg.

● Tio sägs upp

De tio anställda vid företaget kommer att sägas upp de närmaste dagarna.

Staffan Olsson kan i dag inte uttala sig om möjligheterna att ombilda företaget.

KARIN HÖRNFELDT

Det är en kundförlust på 1,2 miljoner kronor som ligger bakom konkursen. Kundförlusterna beror på att butiker i andra delar av landet har köpt stora partier hälsokost från Nordmaling och sedan i sin tur gått i konkurs.

● Inte en krona tillbaka

I en av konkurserna hade Nordmalings Hälsokost AB en fordran på 750 000 kronor, pengar som de inte får tillbaka en krona av.

Tillsammans med ytterligare

NORDMALING (VK)
Postorderfirman Nordmalings Hälsokost AB samt grossistfirman Vitala Nord AB och tillverkningsföretaget Vitalas AB har på egen begäran försatts i konkurs. Hälsokostbutikerna med samma namn, Nordmalings Hälsokost, i Umeå, Övik och Nordmaling berörs inte av konkurserna.

S vill utveckla Rödviksområdet

VAD VILL de borgerliga partierna i Nordmaling med Rödviksområdet?

Vi socialdemokrater vill utveckla Rödviksområdet. Detta för att stoppa upp turistflödet som finns på E4. Politiker i Norrland talar om turismen som en betydande besöksnäring för både jobben och utvecklingens skull. Många kommuner satsar även medel. Därför är det mycket märkligt att de borgerliga partierna med Sture Lindgren i spetsen inte prioriterar de möjligheter som finns på Rödviiken.

Nej, i stället förordar man tvetydiga affärer som innebär att man "rear" ut området med både mark, hus och inventarier. Och inte nog med detta, kommunen förväntas agera bank vid en försäljning. Var är de borgerliga partiernas affärsmässighet?

Är det så att regeringens "realist" också blivit den borgerliga majoritetens affärsidé?

Låt oss i stället med gemensamma krafter, kommunen, köpmännen, föreningar och kommuninvånare satsa på en utveckling av området, detta för att ge möjlighet till sysselsättning för bland andra ungdomar och en god

rekreation för både turister och kommuninnevånare.

Vi har inte råd utbrast kommunalrådet fredagen den 13/5 i lokalradion, detta går att diskutera. Vi inom s ville vid försäljningen av Eidern 18, för en summa av 1 600 000 kr att denna samma skulle utgöra en grundplåt i en upprustning av Rödviiksgården/området, samt att kommunen skulle utnyttja möjligheten till så kallat Rot-bidrag.

Tyvärr avslog de borgerliga partierna detta. Här fanns möjlighet till både utveckling och sysselsättning för arbetslösa.

Att kommunen inte skulle ha råd att satsa på utvecklingsprojekt är ju inte riktigt sant, se bara på satsningar som till exempel Lögdeälvens upprustning och enligt företrädare för Bredviksgruppen muntliga löften om muddring som kommunalrådet Sture Lindgren givit. Så egentligen handlar det om viljan till vad och för vem.

Till sist. Hur såg anbudet ut på området? Fem lämnade anbud finns, och ni som styr denna kommun, visa lite affärsmässighet med kommuninvånarnas medel och egendom.

Ulla-Maj Andersson, s

Kommunen efterskänker 1,6 miljoner

NORDMALING (VK)
Återigen kommer Nordmalings kommun att infria ett borgensåtagande gentemot ett privat fastighetsbolag.

Kommunstyrelsen beslutade att efterskänka 1,67 miljoner till Brattfors Fastighets AB utan återbetalningsåtagande. Beslutet antogs inte utan knorr från socialdemokraterna.

I maj lämnade Handelsbanken Hypotek förslag på en rekonstruktion av det konkursmässiga Brattfors Fastighets AB.

Förslaget innebär att banken sänker räntesatsen från 11,76 procent till 6 procent fram till 1 december 1996. Därefter förbinder sig banken att inte ta ut högre räntemarginal än 0,55 procent under följande femårsperiod fram till 2001.

Fastighetsbolaget måste i motprestation genomföra nyemission och öka aktiekapitalet med 62 000 kr till 155 000 kr.

Kommunen inlöser lån hos Statens Bostads AB, SBAB, på 1,67 mkr genom sitt borgensåtagande och fastigheten nedskrivs till 3,1 mkr.

– Banken yrkade att åtagandet skulle vara rent utan återbetalningsklausuler. Det var brådskan- de med ärendet. Då bolaget är konkursmässigt antog kommunstyrelsen förslaget, säger Sture Lindgren, kommunstyrelsens ordförande.

● "Inte beretts"

Ulla-Maj Andersson, s, kommunstyrelsens viceordförande är inte lika övertygad.

– Jag protesterar mot förslaget då ärendet om Brattfors AB inte har beretts innan det lämnades till beslut i kommunstyrelsen. Vårt motförslag till den borgerliga majoriteten var att ett pantbrev ställs som säkerhet i fastigheten med ett 5 procent räntefritt amorteringslån till kommunen. Jag förstår inte hur kommunen kan skänka bort en miljon när t ex barn- och utbildningsnämnden måste spara, säger Ulla-Maj Andersson.

● Brattfors Fastighets AB är konkursmässigt. Kommunstyrelsen i Nordmaling har beslutat att infria sitt borgensåtagande på 1,67 miljoner. Fastighetsbolaget genomför på söndag nyemission med minst 62 000 kr.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Styrelsen för Brattfors fastighets AB är förstas glad över beslutet.

– Ja, vi tycker att banken har presenterat ett bra avtal. På söndag

ska vi ha ett extrasammanträde med de 29 aktieägarna för att gå ut med nyemission, säger Valter Jakobsson.

I dag är alla sex lägenheterna

uthyrda. Hyran ligger på 594 kr/kvm, en tvåa på 67 kvm kostar 3 980 kr/mån.

– Flyttar alla blir det konkurs, men än så länge ser det bra ut.

● "Förlustpott"

Nordmalings kommuns borgensåtaganden för Lekab-fastigheterna, kvarteret Draken och nu Brattfors Fastighets AB har resulterat i en "förlustpott" på tio miljoner. Potten belastar resultaträkningen med tre miljoner kronor per år fram till 1996 då förlusten ska vara slutredovisad. Denna utgiftspost plockas från förvaltningsarnas verksamhet som får allt snä- vare och snävarare ramar.

Stiftelsen Nordmalingshus har för närvarande 44 tomma lägenheter. 27 av kvarteret Drakens 50 lägenheter är outhyrda. 7 lägenheter står tomma i Hörsjö och 6 i Häknäs samt några ettor i Rundvik.

– De lägenheterna är svårut- hyrda men stiftelsen jobbar aktivt med annonsering och annat för att hitta nya hyresgäster, säger Sture Lindgren.

INGELA HJULFORS BERG

Skänker bort 1,67 miljoner

□ Nordmalings kommun skänker bort 1,67 miljoner till konkursmässiga Brattfors Fastighets AB.

□ –Banken yrkade på att borgensåtagandet måste vara rent och utan återbetalningsklausuler för att den skulle gå med på att sänka räntan för fastighetsbolaget, säger Sture Lindgren, c, kommunstyrelsens ordförande.

Alkoholdebuten allt tidigare

60 procent av flickorna i årskurs nio har varit berusade

NORDMALING (VK)
Alkoholdebuten har krupit ned till 12,3 år bland Nordmalings skolungdomar enligt en drogenkät som har genomförts bland samtliga högstadiel elever på central-skolan.

Kuratorn Maria Brömster på centralskolan är bedrövad. Debut-åldern har minskat med två år, från 14,3 år 1991 då enkäten genomfördes senast bland eleverna.

– Det är oerhört oroväckande att alkoholdrickandet går ner i åldrarna. Vi har inrättat en frivillig samverkansgrupp där skola, polis, hem, och sociala ingår för att jobba med förebyggande drogverksamhet, säger Maria Brömster.

● Fältgruppen nedlagd

Av högstadiets 343 elever deltog 324 i enkäten. Tidigare enkäter med genomförts -89 och -91. Enkäten är framtagen av socialstyrelsen med frågor om alkohol,

tobak, narkotika, sniffning, mobbing och frukostvanor.

– Enkäten ger oss en bra helhetsbild av nordmalings eleven, säger Maria. Under det gångna året har skolan satsat 20 000 kronor i droginformation.

– Skolan har inte misslyckats, menar Maria, men fältgruppens ovärderliga arbete är nedlagt och borde återupptas för att få en kontinuerlig uppföljning av ungdomarna.

35 procent av pojkarna på hög-

stadiet har någon gång druckit sig berusad. 1991 var den siffran 26 procent. Största ökningen finns bland pojkar i årskurserna 8 och 9.

● Hälften dricker inte

Bland flickorna har 38 procent druckit sig berusade, jämfört med 16 procent -91. Den oroväckande ökningen är störst bland flickor, med 30 procent i årskurs 8. 1991 hade 15 procent i samma årskurs druckit sig berusade.

60 procent av flickor i årskurs 9 har varit berusade, 1991 var den siffran på 30 procent.

Drygt hälften av eleverna har svarat att de inte dricker alkohol.

På frågan om de skulle dricka mindre om deras kamrater drack mindre svarade 34 av 135 ja. 25 trodde inte att de skulle dricka mindre och 76 elever svarade vet inte.

– Våra ungdomar har ett avancerat fritidsliv med mycket alkohol. Om inte politikerna gör något

måste föräldrarna ta sitt ansvar. Jag ser med oro på sommarlovet. Visst ska eleverna få ledigt men det ska vara frihet under ansvar, understryker Maria Brömster.

Det är främst systemsprit och hembränt som dricks. För tillgången står äldre kamrater, syskon och föräldrar. Hembränt är förhållandevis lätt att få tag på och det torde vara skälet till att alkoholdebuten har krupit ned i åldrarna.

INGELA HJULFORS BERG

”Besparingar äts upp”

Socialnämndens ordförande kritisk

NORDMALING (VK)
Socialnämnden i Nordmaling har beslutat att inte höja kontot för socialbidrag. Det skulle innebära 1 miljon mindre i besparingskrav för 1995.

– Den besparingen äts nu upp av uppräknings på pensionsskuden som planeringsutskottet vill att förvaltningarnas verksamhet skall bekosta, säger Jan Granlund, m. socialnämndens ordförande.

Målet är att nå 5,5 miljoner kronor i besparingskrav inför 1995, alternativ 2 ligger på 7,5 miljoner kronor. Genom att inte höja soci-

albidragskontot skulle kravet bli vit en miljon lägre. Den minskningen uteblir på grund av att förvaltningarna ska bära den årliga uppräknings på pensionsskuden enligt kommunstyrelsens planeringsutskott.

Socialnämnden beslutade i början av maj att ge ekonomen Per-Ola Moström i uppdrag att se över de olika kraven och presentera en konsekvensbeskrivning.

Två besparingsalternativ på vardera 7,3 miljoner och 9,3 miljoner kronor presenterades för nämnden.

– Det högre alternativet är orealistiskt. Det betyder nedläggning av ett demensboende med personal, säger Jan Granlund, m.

Andra besparingsåtgärder som

diskuterades av nämnden var omflyttning av personal inom äldreomsorgen. Det berör bland annat tre föreståndartjänster på Tallbacken som kan inskränkas till en, menar nämnden.

Omorganisationen inkluderar även kökspersonalen på Strandholmen, totalt en besparing på 600 000 kronor. Nämnden beslutade att utredningen skall överlämnas till kommunstyrelsens planeringsutskott 15 oktober.

Hemtjänst- och färdtjänstaxor kan komma att höjas om Jan Granlund får som han vill.

– Nordmalings kommuns taxor på egenavgiften är mycket lägre än riksgenomsnittets som ligger på 25 procent. Vi skulle kunna höja egenavgiften till 20 procent.

En ombyggnad av Tallbacken där antalet vårdplatser minskas med minst 12 och max 24 kan ge 3,4 miljoner i besparing.

Det budgeterade beloppet för medicinskt färdigbehandlade har överskridits med 400 000 kronor. Genom att utöka antalet platser på Tallbacken från 23 till 25 för medicinskt färdigbehandlade och bedrivs arbetande personal gå upp i arbetstid räknar nämnden med att kunna spara 200 000 kronor.

1995 års budgetförslag skall upp i kommunfullmäktige 10 augusti.

En positiv nyhet är att socialstyrelsen har beviljat ett bidrag på 1 miljon till ombyggnad av gruppbostäderna Viken A och B.

INGELA HJULFORS BERG

Fler feriejobb i Nordmaling

NORDMALING: Kommunstyrelsens planeringsutskott har beslutat att avsätta 300 000 kronor till att skapa ytterligare feriejobb till ungdomar i Nordmalings kommun.

Kommunen räknar med att kunna skapa sysselsättning för ett 30-tal ungdomar inom bland annat vård och omsorg. För närvarande finns det 91 arbetslösa i åldern 17-24 år i kommunen. Av dessa har 30 ungdomspraktik. Pengar tillskottet innebär att kommunen kan erbjuda ungdomar över 50 ferieplatser i sommar.

Rödviksgårdens köpare backar

☐ Köparen till Rödviksgården har dragit sig ur. I en skrivelse till tekniska utskottet i Nordmalings kommun meddelar entreprenören att orsaken till beslutet är de negativa reaktioner som erhållits från allmänheten och all publicitet.
☐ - Det är olyckligt att det ska bli så här.

Det har varit mycket turbulens kring affären. Entreprenören stannar säsongen ut, sedan kommer förmodligen Rödviksgården att stängas, säger Dan Vähä, turistintendent i Nordmaling.

DEL 1 SIDAN 4

Försäljningen av Rödviksgården

Tilltänkt köpare tackade nej

NORDMALING (VK)

Huvudintressenten till köpet av Rödviksgården är inte längre intresserad av att köpa anläggningen. Den bakomliggande orsaken lär vara allmänhetens negativa reaktioner till köpet.

Det nuvarande kontraktet löper ut sista september. Vad som sedan kommer att ske med anläggningen är ännu oklart.

I tisdags emottog tekniska utskottet entreprenörens uppsägning av Rödviksgården. Kontraktet som löper ut i september kommer inte att förnyas enligt entreprenörens egen vilja.

Sedan en tid har nordmalingspolitikerna tvistat om försäljningen av Rödviksgården. Entreprenören har under flera år framfört en önskan om att få köpa loss stället för att kunna utöka sin verksamhet.

Kommunstyrelsen skulle i dagarna fatta beslut om försäljningen, men nu har köparen dragit sig ur.

● Skriftlig bekräftelse

-Vi har fått in en skrivelse om att köparen avser sig förväret av anläggningen. Vad som kommer att hända med stället nu vet vi inte, säger Sune Höglander, teknisk chef.

Anledningen till uppsägningen uppges vara de negativa reaktioner som erhållits av allmänheten

● Den tilltänkte köparen av Rödviksgården är inte längre intresserad - och nu vet inte Nordmalings kommun vad den ska göra med anläggningen.

FOTO: INGELA HJULFORS

och publiciteten kring affären.

Vid tekniska utskottets senaste sammanträde i maj ställde sig socialdemokraterna sig tveksamma till att sälja Rödviksgården eftersom de anser att det handlar om kommunens viktigaste turistom-

råde. Dessutom menade sossarna att köpeskillingen på 309 000 kronor för anläggningen var på tok för billigt.

● Olycklig utveckling

-Det är olyckligt att det blir så

här. Det har varit mycket turbulens i frågan, och jag förstår att köparna inte orkar längre. I över 20 år har politikerna varit oeniga om Rödviksgården, suckar Dan Vähä, turistintendent.

-Nu väntar vi på nya direktiv

från kommunstyrelsen. Förmodligen stängs Rödviksgården efter säsongen. Ännu ett år kommer att gå till spillo för att hitta nya intressenter till anläggningen.

INGELA HJULFORS BERG

Västerbottens-Kuriren

ONSDAG 8 JUNI 1994

Del 2

Tummen upp i Nordmaling

31 miljoner ska ge den gamla realskolan en total ansiktslyftning

NORDMALING (VK)
Den gamla realskolan i Nordmaling är snart ett minne blott. Skolan som inte har renoverats på flera år har erhållit 31 miljoner i bidrag för att genomgå en totalförvandling.

Både in- och utvändigt ska skolan puttas och föräyas. Om ett år beräknas ombyggnaden vara klar, men redan till höstens skolstart utlovas nya pedagogiska grepp på schemat.

Centralskolan i Nordmaling är en oansenlig gråvit koloss som ligger centralt, som namnet antyder, i samhället. Skolan är den ursprungliga realskolan från 1941. I omgångar har den byggts ut.

• Siltna utrymmen

I dag samlas 600 elever på högskolan och Konvux om de siltna utrymmena. Senast skolan renoverades var i början av 70-talet. Murriga färger målades i redan

dunkla korridorer. Snart är den mörka perioden historia. Nya ljusa planlösningar varvat med 90-tals pedagogik har gått från skiss till verklighet. Lärare och elever ska äntligen få nya lokaler.

– Det är så mycket pulst i världsskolan. Vi har stora möjligheter att få en funktionell skola. Nya fräscha undervisningslokaler är en sak, men vad som kommer ut av dem är ännu viktigare, säger Cathrina Strandberg, rektor på Konvux och högstadiet.

Isom kort ska den nya läroplanen för grundskolan och Konvux LPO-94 sjösättas. Dess grundstenar är internationalisering och miljö, som ska präglade all undervisning.

• Europakunskap

I höst får årskurs 7 ett nytt tillvägssätt – europakunskap. Kurserna har undervisning och skolmaterial på engelska tre timmar i veckan.

Kunskaperna ska ge beredskap för arbete och studier i utlandet.

En inspirationstresa till Bryssel gav upphov till ämnet. Redan har 29 elever anmält sig till höstens kurs.

– Det är ingen engelsk undervisning utan mer en tillämpning av språket. Tre lärare i engelska, SO och dataekonomi ska kalla i undervisningen. Och det handlar absolut inte om EU-kunskap, understryker Kjell Nilsson, studierektor.

• Internationell data

TVå datorer per klassrum ska uppkopplas till internationella databaser, bland annat Internet och Nordiska rådet.

Datorerna ska användas kontinuerligt som ett verktyg i undervisningen.

– Meningen är att eleverna själva ska ta ansvar för sitt hemvist och känna för det, säger Cathrina.

Med LPO-94 förväntas staderna, elevens skolgång ska följas upp hela tiden från ettan till nian.

Försvinner gör även elevernas praktik Praxi samt allmän och sär-

skild kurs. Undervisningen ska bli mer individanpassad, en devis som har hängt med i alla läroplaner.

Elever med läs- och skrivsvårigheter har det satsats stort på under det gångna läsåret med indivi-

duella lägsämsprogram och kom-

mer an fortsatta.

• Stora krav

– Det här ställer stora krav på lärarkåren. De måste jobba mera

utåt, till exempel knyta kontakter

med näringslivet som kan bidra med sina kunskaper i skolarbetet. Vi vill lära ut företagsambete till våra ungdomar. Vår skola ska vara en spjutspets i samhällsutvecklingen, sammanfattar Kjell Nilsson.

INGELA HJULFORS BERG

• Rektor Cathrina Strandberg och studierektor Kjell Nilsson på Centralskolan i Nordmaling är hoppfulla. Äntligen har den efterlängade ombyggnationen av den gamla realskolan tagit fart. Om ett år ska ombyggnationen vara klar, men redan i höst händer det nya saker på schemat.

Snart tränger dagsljuset äntligen in i klassrummet

NORDMALING (VK)
Arkitekten Ragnar Berg har arbetat nära lärarna på Centralskolan för att skapa en trygg och kreativ skolmiljö.

– Vår arkitektfirma har lyssnat och gett förslag redan på idestadi-

et vilket är en idealisk arbetssitua-

tion. Den gamla realskolan kommer successivt att genomgå en totalförvandling under året. Ombyggnationerna ska utföras så snidigt som möjligt för att inte störa skol-

arbetet alltför mycket. Övriga biblioteket byggs en

övertäckning. Här är det planerat för fem moderna NO-salar fullt utrustade med dragskåp. I direkt anslutning finns ett mindre material- och prepareringsstug. Ett rum där kemikalierna kan förbereda sina experiment.

På samma våning ska det nya elevkaféet ligga.

• Mer dagsljus

– Skolan är väldigt mörk. För att få in mer dagsljus kommer en ljusgård med gröna växter att gå från undervisningen och upp bredvid kafé, säger Ragnar Berg.

Bildundervisningen kommer att få utökade utrymmen för keramik, bild och foto. Biblioteket i undervisningen kommer inte att göras om. Däremot ska ytterfasaden målas ljusgrå, i dag är den mörkbrun. Själva Centralskolan ska målas i en varm ljusgul färg.

Fem hemvisterna med tre årskurser i varje ska byggas till i två flyglar.

Varje hemvist får en egen uteplats och ingång. Det blir en lugn och trygg del i skolan där klasserna kan svinga omkring sig.

I entrén ligger en röd klinkerplatta i mönster. Resterande golvtyper får en slitsark mönstrad linoleumplatta i vackra, varma färger. Genomgående blir det ljusa naturmaterial i inredningen.

Håkan Pettersson och K-O Wilhelmsson, pensionerade rektorer med en passion för historia, har samlat på gammalt skolmaterial. Detta ska exponeras i glasmontrar vid kafé.

• Bildvägg

En bildvägg för elevutställningar ska monteras vid bildundervisningen för allmän beskådning.

På Bergs springkass är ett litet lusthus inritat framför bibliotekets entré.

– Det är en byggnad för skolans luftslott samt elecentral. Jag tänkte att den behövs väl inte se så tråkig ut och ritade det som ett lusthus, ler Ragnar.

Skolgårdens asfalt ska rivas upp och träd ska planteras.

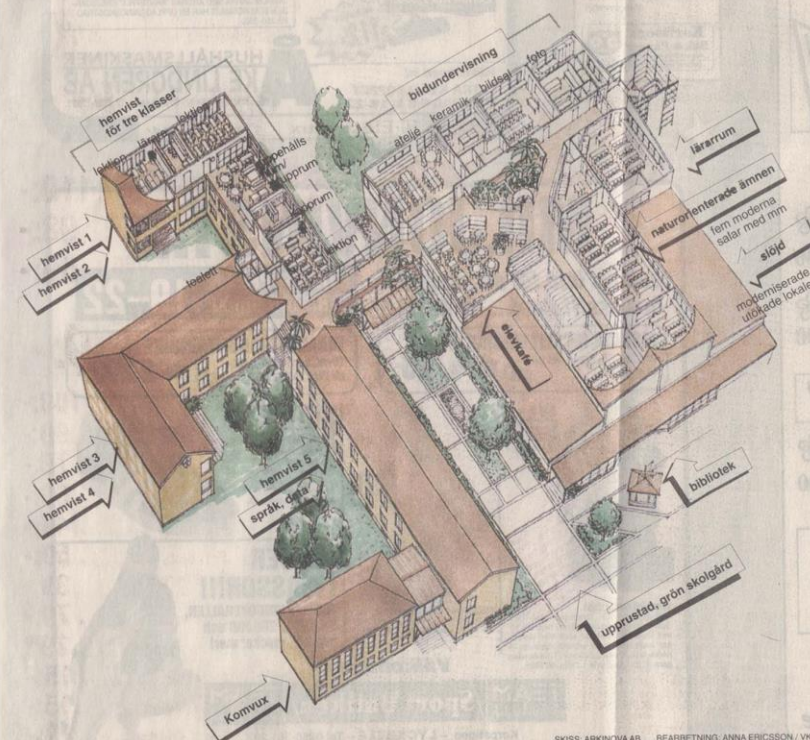
– Skolan har utstypt koloniturligt väl. Det mesta som man har projekterat för kommer med, säger Ragnar.

INGELA HJULFORS BERG

• Sprängskiss av Centralskolan i Nordmaling så som den kommer att se ut i färdigt skick. Ragnar Berg och Bengt Schlander, Arkitekt, har utarbetat skissen.

• Arkitekten Ragnar Berg har i två års tid arbetat nära Centralskolans lärare för att utforma en funktionell och kreativ skolmiljö. Från skiss till handling, ombyggnationerna är i full gång och beräknas vara klara om ett år.

SKISS: ARKINOVA AB BEARBETNING: ANNA ERICSSON / VK

Daghem som gör skäl för sitt namn

NORDMALING (VK)
På daghemmet Sagohöjden i Gräsmyr lever man verkligen upp till sitt namn. En utställning med tema på Astrid Lindgrens sagofigurer har upptagit barnens skaparglädje under året.

På avdelningarna Mickelina och Myran är det femåringarna som har knepat och knäpat. Även allergidagiset Nyckelpigan och dagbarnen har bidragit till utställningen.

● Ett år gammalt

Dagiset som är byggt efter dagisgurun Urban Bengtsons modell är ett år gammalt. Ute på gården har föräldrarna Kenneth Öberg, Jimmy Klang och Mikael Lindahl byggt en lappkäta till barnen.

Sagoutställningen har under majmånad funnits till allmän

● Med pippitröjor och spring i benen, pekar daghemmet Sagohöjdens barn på den egenhändigt gjorda Karlsson på taket. Peder Karlsson, 6 och halvt år, Emma Larsson, 5 år, Kajsa Sandström, 7 år, Jenny Markström, 7 år och Lena Öberg, 5 år är några av konstnärerna bakom sagoutställningen.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

beskådan i entrén på Nordmalings kommunkontor.

Barnen har arbetat med olika tekniker. Teckningar, filtavlor, tittskåp till Pippis och Emils hus och förstas Karlsson på taket.

Karlsson på taket har barnen

gjort av hönsnät, limmade tidningsremsor och propellern har tagits från en gammal bilmotor.

Pippi Långstrump har förevisats med tryck på vita T-shirtar till sommarens soliga dagar.

INGELA HJULFORS BERG

Ny barnomsorgstaxa antogs i Nordmaling

NORDMALING (VK)

– Barnomsorg ska vara bra för barnen. Med den nya taxan blir det en barnpassningsinstitution där föräldrar jagar tid i stället för att tänka på barnen, betonar Liselott Olsson, v, som hellre vill ha en enhetstaxa inom barnomsorgen i Nordmalings kommun.

Barn- och utbildningsnämndens nya barnomsorgstaxa antogs av kommunfullmäktige med en gruppreservation från socialdemokraterna.

Den nya barnomsorgstaxan infördes den 1 juli 1994. Minsta belopp är 600 kronor och maximalt 2 800 kronor. Protesterna inom de olika partiblocken lät inte vänta på sig när kommunfullmäktige skulle gå till beslut i måndags kväll.

Liselott Olsson, v, yrkade på en låg enhetstaxa för alla och fick medhåll av Margareta Lundberg, m.

● Skickar syskon

– Den nya taxan innebär att föräldrarna skickar till exempel

syskon att hämta barnen för att jagga tid. Barnomsorg ses som något nödvändigt ont i stället för något bra. Timtaxan ger ökad administration, vad vill majoriteten egentligen vinna? undrade Liselott Olsson, v.

Gunnar Viklund, s, nämndens vice ordförande, yrkade på avslag av kommunstyrelsens förslag.

– Timtaxekonstruktionen är bra, men det verkar stressigt att vilja höja avgifterna mitt i perioden. Vi vill behålla den nuvarande taxan tills vidare, underströk han.

● Fullmäktige antog

– Jag tror på taxans konstruktion. Halv- och heltidstaxan som vi hade innan var alldeles för jäktig. Helst av allt skulle vi vilja höja golvet ännu mer till 650 kronor och därmed öka intäkterna till verksamheten med 250 000 kronor, påpekade Christer Bäckman, fp, ordförande i nämnden.

Fullmäktige antog kommunstyrelsens förslag med en gruppreservation från socialdemokraterna. Liselott Olsson, v, och Margareta Lundberg, m, avstod att rösta till förmån för enhetstaxan.

INGELA HJULFORS BERG

Daghem och skola hotas av tuffa sparkkrav

- ☐ Nu hotas Nordmaling av nya nedläggningar.
- ☐ Dagisavdelningarna Violen och Nyckelpigan samt en skola riskerar att försvinna. Även musikskolans verksamhet är hotad.
- ☐ Bakgrunden är att barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott har lagt fram två tunga besparingsförslag inför 1995.
- ☐ - Kommunstyrelsen har inte tagit hänsyn till vår verksamhet när de la ramarna, suckar Christer Bäckman, ordförande i barn- och utbildningsnämnden.

Toaletten spränges för andra gången

NORDMALING (VK)

En toalett på rastplatsen Torsmyran strax norr om Levar på E4 har sprängts i luften.

Sprängningen antas ha inträffat någon gång under natten till onsdag. Det är andra gången som en toalett sprängs på platsen på kort tid.

Nordmalingspolisen har inga ledtrådar efter förövaren och vill komma i kontakt med eventuella vittnen.

Umeåpolisens tekniska rotel har undersökt platsen men har ännu inte kunnat konstatera exakt vad som har orsakat sprängningen.

En laddning har placerats i själva toalettstolen. Hela toalettbyggnaden är totalförstörd. I en radie på 25 meter ligger skrot utspritt.

- Det handlar om en mycket

kraftig sprängladdning så det kan inte vara ett vanligt pojkstreck. Toaletten, som var en timrad friggebod, är totalförstörd. Söptunnor och bänkar i närheten är som bortblåsta, säger Hans Persson, polisassistent på Nordmalingspolisen.

• Inga vittnen

Eftersom rastplatsen ligger långt från tätbebyggelse finns det inga vittnen som har hört sprängningen.

Det märkliga i historien är att i vintras inträffade en liknande sprängning på samma ställe. Troligtvis handlar det om samma förövare. Polisen har inga ledtrådar från den gången heller.

Om det kan vara en rastande långtradarchaffis med orolig mage som har orsakat förödel- sen låter vi vara osagt. Nordmalingspolisen är intresserad av alla tänkbara tips.

INGELA
HJULFORS BERG

Dagis och skola hotas av nedläggning

NORDMALING (VK)

Dagisavdelningarna Violen och Nyckelpigan samt en skola är nedläggningshotade i Nordmalings kommun.

Även musikskolans verksamhet kan komma att stryka med.

Barn- och utbildningsnämnden har belagts med ett besparingskrav från kommunstyrelsen på 1 349 000 kr i alternativ A och i alternativ B 4 519 000 kr.

Nedskärningar är att vänta inom barnomsorg och skola. Flyktbudgetet Violen i Nordmaling och allerdagiset Nyckelpigan i Gräsmyr kan komma att läggas ner från 1 januari 1995.

Tunga besparingsförslag inför 1995 i Nordmaling

- Vi undrar om det är nödvändigt med ett renodlat flyktbudget. Integreringen in i det svenska samhället går fortare om flyktbarnen är tillsammans med svenska barn, säger Christer Bäckman, frp, BL-nämndens ordförande.

• Alternativ

I dagiset Nyckelpigans fall ska nämnden diskutera fram ett alternativ med föräldrarna och personalen.

Ett förslag är att integrera barnen i dagiset Sagothjens befintliga lokaler eller i ett familjedag-

hem. Totalt en besparing på 1,7 miljoner.

En skola kommer att läggas ned i Möjös-Norrforsområdet i samband med att skolgången i byarna ska samordnas med Bjurholms kommun.

• Inte självklart

-Det är inte självklart att det är Norrfors skola som ska läggas ned, men en skola måste bort. I september ska vi ta beslut i samråd med Bjurholms kommun, säger Christer Bäckman.

Musikskolans vara eller icke vara hänger på vilket sparalternativ

iv som antas. I alternativ B försvinner skolan för gott men i alternativ A får den fortleva men utan extranslag beslutade den borgerliga majoriteten.

• Rationaliserad mat

Inte ens barnens mat är längre en helig ko.

Matanterningen ska rationaliseras.

Maten kommer att lagas på skolorna och köras ut till dagis.

I det högre sparkravet diskuteras även kyrkovalets mellanmål, en besparing på 150 000 kr. Gunnar Viklund, s, yrskade på inga

neddragningar av mellanmålet.

På mellanstadielevelernas skolskåsar ska en besparing på 375 000 kr göras. Längre skoldagar för lägstadiel eleverna två dagar i veckan.

• Luftbudgetet

- Socialdemokraterna har presenterat en luftbudget. De har inget alternativt förslag till majoritetens utan tänker återkomma senare i kommunfullmäktige, säger Christer Bäckman.

Alternativ B med besparingskrav på 4,5 miljoner är orimligt, menar Christer Bäckman, ingen

politiker i nämnden tror att det är möjligt att uppnå.

- Jag förstår att kommunen måste spara men BL-nämndens nedskärningar är stora jämfört med andra nämnders.

- Kommunstyrelsen tar inte hänsyn till att vi har mycket obligatorisk verksamhet som vi inte kan skära i, säger Christer Bäckman, frp, bitert.

INGELA HJULFORS BERG

Nils Forsberg, Mo. På Tallbacken, Nordmaling, avled på måndagsmorgonen konstnär Nils Forsberg, Mo, Lögdeå. Han var 73 år och sörjes närmast av maken Gudrun, född Hægström, sonen Anders med familj samt syskon med familjer.

Han studerade vid Otto Skölds målarskola på 40-talet. Efter hemkomsten utbildade han sig till rörmokare och startade egen rörelse, Nils Forsbergs Värme & Vatten, övergick sedermera i Utterströms Järn 1963 där han arbetade som avdelningschef till 1967 då han på heltid återgick till konstnärskapet. 1952 gifte han sig med Gudrun Hægström.

Nils Forsberg älskade den orörda naturen i de svenska fjäll- och dess färger lika högt som orientens mystik och färgprakt. Allt detta fängade han också i sina tavlor. Nils Forsberg hade konstutställningar på en lång rad orter över hela landet och överallt uppskattades han för sina tavlor. För sin kulturgärning blev han även stipendiär i Devertska kulturstiftelsen. Konstnärskapet förblev också hans huvudsakliga sysselsättning fram tills för fyra år sedan då han plötsligt insjuknade. Sedan dess har han varit bosatt på Tallbackens sjukhem.

Nils Forsberg var varmt religiös sedan ungdomsåren och tillhörde Nordmalings baptistförsamling där han var byggnadskommitténs ordförande under många år samt satt i dess styrelse fram till sin död. Han var även en tid ledamot i Örebromissionsstyrelse samt medlem i Rotary Nordmaling.

Min älskade Make, min käre Far, Svärfar och Farfar

Nils Forsberg

* 30/4 1921 † 27/6 1994

har stilla insomnat i tron på sin Frälsare och lämnat oss i sorg och saknad men i ljus minne bevarad.

Nordmaling 28 juni 1994

GUDRUN

Anders och Ulla-Stina
Barnbarn

Syskon

Övrig släkt och många vänner
Nordmalings Baptistförsamling

Dina verksamma skapande

händer har nu lagts till ro

Du har nått ditt mål av ljus och

tro

Evad Du lever eller dör så hör

Du Herren till

Begravningen äger rum i Salem Mo 9 juli 1994 kl 14.00. Därefter inbjudes till minnesstund i Salem Mo. O s a senast 7 juli till 0930-304 86. I stället för blommor tänk på Nordmalings Baptistförs pg 71 96 55-3 tel 0930-303 36, 306 27.

Misstänkt båtonykerhet

NORDMALING: Kustbevakningen plockade upp tre män utanför Nordmalingsfjärden tidigt på fredag morgon.

De tre hade begett sig ut på sjön på torsdagkvällen i en liten fritidsbåt. Målet var att ta sig över till Finland. Strax efter midnatt fick larmades kustbevakningen i Umeå av oroliga anhöriga eftersom männen inte kommit hem.

Vid 06.30 på fredag morgon återfanns båten i närheten av Norra Långrogrundet. Två av männen hade då slocknat efter ett digert alkohointag och den tredje, som även han var onykt, kunde inte hantera båten själv.

Kustbevakningen valde att föra sällskapet till Järnasklubbs hamn där polisen väntade. Männen är nu misstänkta för båtonykerhet.

Energi- bolaget hotas av konkurs

NORDMALING (VK)

**Nordmalings energi
AB bokslut uppvisar
fortsatt förlust. Kommun-
en kommer att skjuta
till 300 000 kr.**

Nordmalings Energis AB, NEAB, bokslut för 1993 uppvisar en rejäl förlust på 350 000 kr. Kommunen vill skjuta till 300 000 kr för att förbättra bolagets likviditet annars hotar en konkurs. Förlusten för 1994 förväntas dock bli 130 000 kr.

– Det pågår en diskussion med Vattenfall om ett köp eller ett deläggande av NEAB, säger Sture Lindgren, kommunstyrelsens ordförande.

Stiftelsen Nordmalingshus bokslut för 1993 uppvisade ett överskott på 600 000 kr. Flyktförläggningen har bidragit stort till överskottet. Invandrарverket har nu sagt upp sina lägenheter till sista maj och budgetutfallsprognosen för 1994 är ännu inte klar.

● Stor pensionsskuld

Kommunstyrelsen kommer att överlämna ett nytt förslag till junifullmäktige angående finansieringen av pensions-skulden.

Nyligen antog kommunstyrelsens planeringsutskott, pl, att förvaltningarna måste medverka till att betala pensionskuldens årliga uppräknings som för närvarande ligger på 7–8 miljoner per år. Kommunens totala pensions-skuld är redan på 71 mkr men det är först i år som den har tagits med i balansräkningen.

– Nordmaling kommun är inte den enda kommunen som dras med en stor pensions-skuld. Sedan 1990 ska den tas med i balansräkningen. Om skulden inte finns budgeterad påverkar det kommunens soliditet. Men andelen likvida medel minskar inte. Det finns en skuld men man har inte fysiskt avsatt pengar till den, ett sätt är att pedagogiskt sett minska förvaltningarnas ramar, säger Nils-Erik Edström, revisor på Komrev.

Från och med budget 1995 och fyra år framåt ska förvaltningarna bära skuldförändringen på 7,5 procent. Det är kommunstyrelsens förslag till junifullmäktige.

BU-nämndens förslag till en högre barnomsorgstaxa an-